

درس ۱۱- سفری به شهر باستانی همدان

- ۱- آب و هوای همدان چگونه است و در کجا قرار دارد؟ خوش آب و هوا در دامنه‌های کوه الوند
- ۲- تپه‌ی هگمتانه در کدام شهر قرار دارد؟ همدان
- ۳- تپه‌ی هگمتانه مربوط به چند سال پیش و کدام دوره است؟ حدود سه هزار سال پیش و دوره‌ی مادها
- ۴- چرا کشور ما ایران نام گرفته‌است؟ ایران یعنی سرزمین یا محل آریایی‌ها، آریایی هم یعنی نجیب و شریف
- ۵- آریایی‌ها در چه زمانی و از کجا وارد ایران شدند؟ چهار هزار سال پیش از دو طرف دریای خزر وارد ایران شدند.
- ۶- آریایی‌ها پس از ورود به ایران، در کجا ساکن شدند؟ در دشت‌های سبز و حاصلخیز ایران ساکن شدند.
- ۷- آریایی‌ها چند گروه بودند؟ نام ببرید. سه گروه. مادها، پارس‌ها، پارت‌ها.
- ۸- مادها پس از ورود به ایران در کجا ساکن شدند؟ غرب ایران
- ۹- مادها با کدام قوم همسایه بودند؟ آشوری‌ها
- ۱۰- آشوری‌ها چگونه قومی بودند؟ قومی جنگجو بودند و بیشتر اوقات به سرزمین مادها حمله‌ور می‌شدند و آن‌ها را غارت می‌کردند.
- ۱۱- چرا مادها نمی‌توانستند جلوی حمله‌ی آشوری‌ها را بگیرند؟ زیرا با هم متحد نبودند و سپاه منظمی نداشتند.
- ۱۲- مادها به رهبری چه کسی آشوری‌ها را نجات دادند؟ دیاکو
- ۱۳- پایتخت مادها چه شهری بود و در کجا قرار داشت؟ هگمتانه - در دامنه‌ی کوه الوند
- ۱۴- هگمتانه نام قدیمی کدام شهر است؟ همدان
- ۱۵- در شهر هگمتانه چه بناهایی وجود داشته‌است؟ دور این شهر دیواری محکم و بلند بوده و در گوشه‌های مختلف آن ستون‌های عظیمی قرار داشته‌است.
- ۱۶- در موزه‌ی هگمتانه چه آثاری وجود دارد؟ آثار سنگی، سفالی و فلزی از گذشته‌های دور. مجسمه‌ها، ظرف‌ها، زیورآلات، خمره‌های آب و غذا و پایه‌های باقی‌مانده از ستون‌های کاخ هخامنشیان.

۱۷- پس از مادها چه حکومتی به وجود آمد؟ هخامنشیان

۱۸- در زمان هخامنشیان، هگمتانه چه نقشی داشت؟ پادشاهان هخامنشی، هگمتانه را به عنوان پایتخت تابستانی انتخاب کرده بودند.

۱۹- در موزه‌ی هگمتانه آثار کدام دوره‌ها به چشم می‌خورد؟ دوره‌ی مادها و دوره‌های بعد.

۲۰- سنگ‌نبشته‌های گنج‌نامه به چه خطی است؟ خط میخی

۲۱- سنگ‌نبشته‌های گنج‌نامه متعلق به چه دورای است؟ دوره‌ی هخامنشیان

۲۲- سنگ‌نبشته‌های گنج‌نامه به چه زبان‌هایی است؟ زبان پارسی باستان، ایلامی و بابلی

درس ۱۲- سفری به تخت جمشید (۱)

۱- پاسارگاد در کجا قرار دارد؟ ۱۳۰ کیلومتری شیراز

۲- آرامگاه کوروش در کجا قرار دارد؟ پاسارگاد

۳- کوروش که بود؟ مردی از قوم پارس بود. او پس از جنگ‌های فراوان با مادها آنها را شکست داد و حکومت قدرتمند هخامنشیان را به وجود آورد. کوروش پادشاهی خردمند و باهوش بود. او با مردم سرزمین‌هایی که فتح می‌کرد با احترام و مهربانی رفتار می‌کرد.

۴- چه کسی حکومت هخامنشیان را به وجود آورد؟ کوروش

۵- تخت جمشید مربوط به چند سال قبل است؟ ۲۵۰۰ سال پیش

۶- در تخت جمشید چه بناهایی وجود دارد؟ در این مکان کاخ‌های وسیعی قرار داشته‌است که باقی‌مانده‌ی تالارهای پذیرایی آن را هنوز هم می‌توان دید.

۷- پلکان اصلی تخت جمشید در هر طرف چند پله وجود دارد؟ ۱۱۱ پله

۸- تخت جمشید به دستور چه کسی ساخته شد؟ داریوش اول

۹- چه کسانی در ساختن تخت جمشید شرکت داشتند؟ صدها نفر از اقوام و ملیت‌های مختلف، که در قلمرو هخامنشیان زندگی می‌کردند، شرکت داشتند.

۱۰- معماری اصلی تخت جمشید را چه کسانی انجام دادند؟ اقوام پارسی

۱۱- ارتفاع ستون‌های تخت جمشید چه قدر است؟ بیش از ده متر

۱۲- کارگران سنگ‌های تخت جمشید را از کجا بریده و چگونه حمل می‌کردند؟ سنگ‌ها را از کوه‌های دور و

نزدیک می‌بریدند و با گاری به این محل می‌آوردند. بعد هم آن‌ها را با قرقره و طناب بالا می‌کشیدند.

۱۳- هخامنشیان از تخت جمشید چه استفاده‌ای می‌کردند؟ تخت جمشید محل برگزاری جشن‌های

هخامنشیان، به خصوص جشن نوروز، بوده‌است.

۱۴- در زمان داریوش وضعیت ایران چگونه بود؟ ایران وسعت زیادی پیدا کرده‌بود.

۱۵- چرا در زمان داریوش ایران را به بخش‌هایی تقسیم کردند؟ در زمان داریوش، ایران وسعت زیادی پیدا

کرده‌بود. اداره‌ی این کشور پهناور کار ساده‌ای نبود. برای همین، داریوش دستور داد آن را به بخش‌هایی تقسیم

کنند.

۱۶- در زمان داریوش اداره‌ی هر بخش به عهده‌ی چه کسی بود؟ شهربان

۱۷- اقدامات مهم داریوش را نام ببرید. تقسیم ایران به بخش‌های مختلف - ساختن راه‌ها - ضرب سکه طلا

- تشکیل سپاه ده هزار نفری

۱۸- مهم‌ترین راه زمان هخامنشیان چه نام داشت؟ راه شاهی

۱۹- چرا در کنار راه‌ها چاپارخانه ساختند؟ در چاپارخانه‌ها همیشه اسب‌های تازه‌نفس آماده‌ی حرکت بودند.

پیک‌ها (نامه‌رسان‌ها) در آنجا اسب خود را عوض می‌کردند و سوار اسب‌های تازه‌نفس، نامه‌ها را به دورترین

نقاط کشور می‌رساندند.

درس ۱۳- سفری به تخت جمشید (۲)

۱- گردشگران هنگام بازدید از آثار تاریخی باید چه کار کنند؟ باید مراقب باشند که به آن‌ها آسیبی نزنند.

مثلاً روی آن‌ها یادگاری ننویسند.

۲- حکومت هخامنشیان به دست چه کسی از بین رفت؟ اسکندر مقدونی

۳- هخامنشیان چند سال بر ایران حکومت کردند؟ بیش از دو‌یست سال

۴- چرا هخامنشیان ضعیف شدند؟ به دلیل اختلاف‌های داخلی و بی‌لیاقتی شاهان ضعیف شده‌بودند.

۵- اسکندر که بود؟ او پادشاه یونان و مقدونیه بود و آرزو داشت همه‌ی جهان را تصرف کند.

۶- آریوبرزن که بود و چه کرد؟ یکی از فرماندهان شجاع ایرانی بود که تا آخرین نفس با سپاه اسکندر مقدونی جنگید و سرانجام کشته شد.

۷- جانشینان اسکندر چه حکومتی را تشکیل دادند؟ سلوکیان

۸- سلوکیان سعی کردند در ایران چه کار کنند؟ سعی کردند آداب و رسوم و خط و زبان یونانی‌ها را در ایران رواج دهند.

۹- چه کسانی سلوکیان را از ایران بیرون کردند؟ پارت‌ها

۱۰- چه کسانی حکومت اشکانیان را به وجود آوردند؟ پارت‌ها

۱۱- در زمان مهرداد دوم، ایران چگونه کشوری بود؟ ایران به کشوری پهناور و قدرتمند تبدیل شده بود.

۱۲- در زمان اشکانیان، ایران با کدام کشور همسایه بود و روابط آن‌ها چگونه بود؟ با کشور روم همسایه بود و پادشاهان رومی قصد داشتند ایران را تصرف کنند. به همین دلیل، بین آنها و اشکانیان جنگ‌های زیادی در گرفت.

۱۳- در جنگ‌های بین ایران و روم در زمان اشکانیان کدام کشور بیشتر پیروز می شد؟ ایران

۱۴- پارت‌ها در چه کارهایی مهارت داشتند؟ فنون جنگی و اسب‌سواری و تیراندازی

۱۵- سورنا که بود و چه کرد؟ سردار شجاع اشکانی که کراسوس، سردار رومی را شکست داد. در این جنگ کراسوس کشته شد.

۱۶- مجسمه‌ی مرد پارتی موزه‌ی ایران باستان متعلق به چه دوره‌ای است؟ دوره‌ی اشکانیان